GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 125. *Lunĭ, Marţĭ 9 (21) Iunie.* 1887.

Braşovŭ, 8 Iunie 1887.

Din nisce consideraţiunĭ de „oportunitate,“ carĭ se potriveau cu direcţiunea generală a politicei nóstre ca nuca 'n părete, maioritatea comisiunei de treiḑecĭ alésă de conferenţa nóstră trecută sibiiană a admisŭ în anumite casurĭ esceptiunĭ dela abstinenţa decisă pentru Românii bănăţenĭ şi ungurenĭ. Mărturisimŭ că noi n'amŭ pǎrtinitŭ acéstă propunere, fiindcă nu înţelegeamŭ „oportunitatea“ unei asemenĭ abaterĭ dela direcţiunea generală în împrejurările de faţă şi ne temeamŭ ca nu cumva printrînsa sĕ sufere solidaritatea şi prestigiulŭ nostru naţionalŭ. Dér maioritatea a primitŭ esceptiunea dela regulă şi noi n'amŭ mai avutŭ ce ḑice.

Pe temeiulŭ modului acestuia de procedere adoptatŭ de conferenţa din Sibiiu au păşitŭ în patru cercurĭ electorale candidaţĭ românĭ cu programa naţională. Resultatulŭ alegerei în trei din aceste cercurĭ ne este cunoscutŭ.

In Caransebeşŭ a fostŭ alesŭ cu aclamaţiune generalulŭ Traianŭ Doda. Isbênda era aicĭ sigură. Nicĭ n'a cutezatŭ sĕ se redice unŭ contracandidatŭ. Intre alegĕtorii românĭ grăniţerĭ din acestŭ cercŭ domnesce o disciplină milităréscă şi generalulŭ Doda se bucură de marĭ simpatiĭ şi de mare încredere din partea poporului grăniţerŭ.

In Baia de Crişŭ resultatulŭ alegerei nu e totŭ aşa de satisfăcĕtorŭ. Aicĭ a lipsitŭ disciplina militărésca şi guvernulŭ nu s'a sfiitŭ a pune în mişcare întregŭ aparatulŭ sĕu administrativŭ în potriva candidatului partidei naţionale române, nu s'a sfiitŭ a sprijinì pe contra-candidatulŭ lui, deşi este membru alŭ oposiţiunei moderate. Solgăbirăii cu primarii, notarii, până şi cu scriitoraşii de prin cancelariile comitatului au fostŭ împrăştiaţĭ ca nisce gonacĭ la vênătóre în tóte părţile cercului spre a seduce, terorisa şi corupe pe alegĕtorĭ. S'au comisŭ abusurĭ aşa de marĭ încâtŭ ómenii au fostŭ constrînşĭ a face arĕtare la guvernŭ. Şi ce a rĕspunsŭ ministrulŭ de interne? A însărcinatŭ cu cercetarea pe însăşĭ căpetenia partidei oposiţionale moderate, a căreia candidatŭ avea sĕ fiă alesŭ, adecă pe viceşpanulŭ de acolo.

Póte fi o dovadă mai puternică decâtŭ acésta cumcă guvernulŭ şi-a pusŭ în gândŭ a face cu orĭ-ce preţŭ sĕ cadă candidatulŭ naţionalŭ românŭ în Baia de Crişŭ? Lupta a fostŭ crâncenă — ceea ce se vede şi din proporţia voturilorŭ date de ambele părţĭ, 810 voturĭ contra 895 — şi în momentulŭ decisivŭ, când partisanii d-lui Truţa voiau sĕ facă unŭ asaltŭ asupra poziţiunei contrarului, organele guvernului şi-au luatŭ refugiulŭ la forţă şi, — după cum ne spune telegrama ce amŭ primit'o alaltaerĭ — a împiedecatŭ cu gendarmii şi cu pandurii pe alegĕtorii români de a se apropia de urnă înainte de a se împlinì terminulŭ legalŭ pentru a'şĭ puté da votulŭ.

Acésta ne aduce aminte de alegerea de acum trei anĭ din Cehulŭ Sĕlagiului, unde totŭ cu baionetele alegĕtorii românĭ au fostŭ reţinuţĭ de a merge la loculŭ alegerei, şi unde fù alesŭ candidatulŭ guvernului numai cu 12 voturĭ.

Alŭ treilea candidatŭ naţionalŭ românŭ a fostŭ d-lŭ protopopŭ Georgiu Popoviciu în Şiria-Pâncota, în contra căruia a fostŭ alesŭ cu mare maioritate candidatulŭ guvernului Lad. Bohus. Despre decursulŭ alegerilorŭ din acestŭ cercŭ electoralŭ n'avemŭ pân' acum nicĭ o scire.

Mai rĕmâne cerculŭ Sasca, unde a candidatŭ şi pentru periodulŭ viitorŭ dietalŭ d-lŭ Vincenţiu Babeşiu. Sasca e celŭ mai mare cercŭ electoralŭ din Ungaria. Aicĭ a păşitŭ, în contra d-lui Babeşiu, tĕnĕrulŭ consiliarŭ de secţiune în ministeriulŭ de esterne Asboth Ianos. Pre când scriemŭ lupta încă decurge în acestŭ cercŭ, unde se sĕvĕrşesce aḑi alegerea.

Guvernulŭ combate cu înverşunare pe naţionalĭ pe tótă linia şi sforţărilorŭ sale i-a succesŭ a face sĕ caḑă în Biserica-albă şi pe naţionalistulŭ sêrbŭ Dr. Polit.

N'a fostŭ destulŭ cu atâta. A trebuitŭ sĕ caḑă însuşĭ Ludovicŭ Mocsary jertfă molochului esclusiviştilorŭ şi teroriştilorŭ dela putere. Graţiă uneltirilorŭ organelorŭ guvernului a fostŭ alesŭ în loculŭ lui în Neoplanta o nulitate de mameluců, Moritz Pal.

Dér sórtea a voitŭ sĕ caḑă şi unulŭ dintre cei mai marĭ antagoniştĭ ai naţionaliştilorŭ şi ai d-lui Mocsary, unulŭ din aceia carĭ au sprijinitŭ mai multŭ pornirile fatale ale d-lui Tisza, cerêndŭ sĕ se imprime statului caracterulŭ maghiarŭ, Desider Szilagyi. In contra lui a fostŭ alesŭ în Siklos, comit. Barany, unŭ Kossuthistŭ. Szilagyi nu va mai puté încăpé în dietă, décă nu va primì póte mai târḑiu unŭ mandatŭ din mila lui Tisza Kalman. *Sic transit gloria mundi!*

Nu putemŭ sĕ încheiămŭ aḑi mai bine decâtŭ citândŭ cuvintele ce le-a rostitŭ d-lŭ Trefortŭ alegĕtorilorŭ sĕi, după ce l'au alesŭ:

„Partida naţionalităţilorŭ în parlamentŭ nu e tare, *dér în ţéră e mai tare;* între împrejurărĭ normale nu e periculósă, *dér între anumite împrejurărĭ póte devenì periculósă!*“

Pressa şi cabinetulŭ Ristici

„Neue Freie Presse“ scrie:

Ne temeamŭ de multŭ, că va venì acéstă schimbare în Serbia. Ce însemnéză unŭ guvernŭ în Serbia, în fruntea căruia stă Ioanŭ Risticĭ? Ce însemnéză mai cu sémă pentru Austro-Ungaria şi pentru desvoltarea viitóre a lucrurilorŭ în Orientŭ? Hic Rhodus, hic salta. Cine şi ce este şi a fostŭ Risticĭ, se scie de toţĭ, elŭ a cutrieratŭ odinióră Serbia ca agitatorŭ panslavistŭ. Elŭ era în capulŭ guvernului sêrbŭ, când a venitŭ în ţéră generalulŭ Cernaew, spre a purta cu soldaţiĭ sêrbĭ rĕsboiulŭ oficiosŭ rusescŭ contra Turciei, elŭ a rĕmasŭ ministru-preşedinte până după congresulŭ din Berlinŭ, care a datŭ Serbiei independenţa. Risticĭ a căḑutŭ pentru că nu s'a pututŭ înţelege cu Austro-Ungaria asupra unei convenţiunĭ comerciale şi a Căilorŭ ferate. Partida liberală, care făcea oposiţiă cabinetelorŭ Piroşanatz şi Garaşanin, se adună în jurulŭ lui Risticĭ, stândŭ necontenitŭ în contactŭ cu legaţiunea rusésca din Belgradŭ. Nu de multŭ regina Natalia s'a dusŭ în Rusia; regele Milanŭ a operatŭ în modŭ demonstrativŭ o apropiere de representantulŭ rusŭ Persiani şi tóte astea au fostŭ urmate de chemarea lui Ioanŭ Risticĭ în fruntea guvernului sêrbŭ. Prin urmare nu e vorba despre o schimbare de persóne, ci de sistemŭ. Intrebarea este acum, décă situaţia Serbiei este aşa, încâtŭ unŭ ministerŭ Risticĭ sĕ pótă îndrăsni, fără a aduce marĭ prejudicie intereselorŭ sêrbe sĕ rĕstórne raportulŭ în care a statŭ Serbia de şépte anĭ către Austro-Ungaria. Serbia datoréză Austro-Ungariei ridicarea la regatŭ; ei îi datoréză şi condiţiunile bunişóre cu carĭ a scăpatŭ de rĕsboiulŭ cu Bulgaria. Representantulŭ austro-ungarŭ a opritŭ pe victoriosulŭ prinţŭ Alexandru de a se duce până în Belgradŭ. Austro-Ungaria a fostŭ care a scăpatŭ pe Serbia de plata unei despăgubirĭ de rĕsboiu către Bulgaria. Acestea suntŭ fapte ce nu se potŭ uita în Belgradŭ... Ca adevĕratŭ patriotŭ sêrbŭ, Ioanŭ Risticĭ nu póte uita, că Serbia şi interesele sale suntŭ strînsŭ legate de Austro-Ungaria. După antecedentele sale, ne putemŭ aştepta ca elŭ sĕ incline spre Rusia, dér acéstă înclinare sĕ nu fie astfelŭ, încâtŭ sĕ pericliteze şi sĕ ameninţe interesele legitime austro-ungare. D. Risticĭ trebue sĕ scie că Rusia va voi sĕ facă din Serbia érăşĭ o satrapiă rusescă. In totŭ casulŭ Austria va sci sĕ-şĭ apere interesele, fie chiar la nevoe în socotéla Serbiei. Regele Milanŭ sĕ nu uite ce a păţitŭ prinţulŭ Alexandru de Battenberg în Bulgaria şi că George Carageorgevicĭ, ginerele prinţului Nichita, a fostŭ deunăḑĭ primitŭ la Curtea din Gacina.

„Pester Lloyd“ scrie:

Intr'o privinţă se va simţi o formală uşurare, că cu retragerea cabinetului Garaşanin dispare totodată şi rĕspunderea ce s'a aruncatŭ până acum, negreşitŭ pe nedreptŭ, asupra monarchiei nóstre pentru totŭ ce s'a întêmplatŭ în Serbia. Guvernulŭ nostru comunŭ a nutritŭ pentru cabinetulŭ Garaşaninŭ sinceră amiciţiă şi a şi doveditŭ în faptă acésta într'unŭ momentŭ decisivŭ, în care pentru regatulŭ Serbiei erau fórte multe în jocŭ. Austro-Ungaria s'a feritŭ d'a juca rolulŭ de protectóre în Serbia, de a-i atinge independenţa şi dreptulŭ naţionalŭ alŭ Serbilorŭ de a dispune, de sine prin vre-unŭ amestecŭ, fiă măcarŭ şi numai prin vre-unŭ sfatŭ. Cu tóte astea s'a obicînuitŭ lumea a considera pe Austro-Ungaria ca pe epitropulŭ Serbiei şi a o face responsabilă pentru orĭ-ce greşélă, clătinare orĭ nechibzuinţă, ce s'au putută ivi icĭ-colo în ţéra vecină. Cu venirea lui Risticĭ la putere monarchia nóstră a scăpatŭ în ochii lumii de o rĕspundere, ce n'a putută şi n'a vrutŭ sĕ 'şĭ-o ia asupră'şĭ nicĭodată, deóre-ce Risticĭ e mai presusŭ de orĭ-ce bănuiélă, că 'şĭ-ar primi din Viena orĭ din Pesta inspiraţiunile pentru mĕsurile sale politice. Ce privesce interesele monarchiei nóstre în comunicaţiunea cu Serbia, nu e de temutŭ, că sub unŭ ministerŭ Risticĭ vorŭ eşi mai rĕu. In acéstă credinţă nu ne potŭ duce în eróre nicĭ acele escese ce s'au comisŭ în Belgradŭ în nóptea de Lunĭ spre Marţĭ. Aci la noi suntemŭ obicînuiţĭ cu demonstraţiunile studenţilorŭ şi cunóscemŭ şi acelŭ soiu de publicŭ, care se alătura la demonstraţiunĭ. Fórte naturală o găsimŭ şi bucuria ce şĭ-o esprimă în gura mare aderenţii d-lui Risticĭ pentru întórcerea sa la putere şi nu ne turbură de locŭ nicĭ pereat-urile ce s'au strigatŭ pentru monarchia nóstră. Dér sperămŭ apoi că acestea s'au şi terminatŭ afacerea şi că noulŭ cabinetŭ va îngriji, ca în vecinătatea nóstră sĕ domnéscă linişte şi ordine — tóte celelate nu se turbură de locŭ.

Demonstraţiunĭ în Belgradŭ.

După unŭ raportŭ, ce l'a primitŭ din Belgradŭ ḑiarulŭ „Wiener Allg. Ztg.“, demonstraţiunile pe stradele din Belgradŭ în contra lui Garaşanin s'au repeţitŭ în séra următóre. Trupele însĕ au isbutitŭ sĕ închidă stradele prin cordóne şi astfelŭ sĕ pună capĕtŭ demonstraţiunilorŭ. Se ḑice, că erau plănuite demonstraţiunĭ şi în contra ambasadeĭ austro-ungare şi a consulatului austro-ungarŭ, dér au fostŭ împedecate prin patrule tarĭ şi prin gendarmeriă, care păziau edificiele ambasadei şi consulatului.

Monumentulŭ Plevnei în Moscova.

Monumentulŭ, care era sĕ se ridice de către oficerii ruşĭ din corpulŭ de grenadirĭ în Bulgaria, aprópe de Plevna, în onórea grenadirilorŭ căḑuţĭ la 28 Noemvrie 1877 împregiurulŭ Plevnei, nu se va mai ridica, după cum se proiectase la începutŭ, în Bulgaria, ci în Rusia, şi încă în inima Rusiei în Moscova, unde se află în garnisónă corpulŭ de grenadirĭ. Causa acestei schimbărĭ este actuala încordare dintre Rusia şi Bulgaria.

Primăria din Moscova s'a ocupatŭ în 6 Iuniu (26 Maiu) cu acéstă afacere. Monumentulŭ este lucratŭ după planulŭ luĭ Şvervuda şi represintă:

1) Unŭ basibozucŭ furiosŭ, care măcelăresce o familiă bulgară; 2) Unŭ bĕtrânŭ gârbovitŭ, unŭ ţĕranŭ rusŭ, revoltatŭ din causa acésta, arată fiului sĕu acestŭ grupŭ şi îlŭ conjură pe icóna unui sfântŭ sĕ nu slăbéscă nicĭodată în iubirea creştină; 3) Figura uriaşe a unui grenadirŭ, care a trântitŭ la pămêntŭ pe unŭ Turcŭ şi 'i dă ultima lovitură; 4) Unŭ grenadirŭ pe mórte, care înainte d'aşĭ da sufletulŭ rupe unei femei bulgare lanţulŭ sclaviei; 5) O cruce d'asupra semilunei, ca simbolŭ alŭ biruinţei; crucea este împodobită cu coróna Ţarului.

Monumentulŭ va fi încongiuratŭ de frunḑe de laurĭ, care se ridică pe cruce în semnŭ că religiunea a însufleţitŭ pe Ruşĭ la fapte eroice. In partea de susŭ a monumentului suntŭ făcute chipurile sfinţilorŭ: Alecsandru Nevski, Gheorghe, Mihailŭ şi Stefanŭ. Pe fie-care din cele patru laturĭ ale monumentului se află următórea inscripţiune în limba rusă, bulgară şi română; „Grenadirii ruşĭ, camaraḑilorŭ lorŭ, carĭ au căḑutŭ în gloriósa luptă dela Plevna la 28 Noemvrie 1877“.

Monumentulŭ este înaltŭ de 7 stânjenĭ şi latŭ de peste 4 stânjenĭ.

Din afară.

O telegramă din Belgradŭ comunică, că la 14 ale curentei, la orele 2 după amiadĭ, o bandă de 40 arnăuțĭ cu două drapele în cap, au atacatŭ caraulele sêrbescĭ Nr. 20 și 21 și au înaintatŭ apoi până la satulŭ Dobinovacŭ. Au pustiitŭ totulŭ în calea lorŭ. Mai mulțĭ țĕranĭ, femei și copii au fostŭ omorâțĭ. Suntŭ mulțĭ rănițĭ. La 8 Iunie unŭ detașamentŭ de 15 Nizamĭ sub comanda unui ceaușŭ turcŭ (sergentŭ) s'a năpustitŭ asupra caraulei Nr. 27 și a gonitŭ postulŭ sêrbescŭ. Dela începutulŭ anului acestuia, mai multŭ de 40 persóne au cădutŭ victime în cursă și atacurĭ neprevĕdute ale arnăuțilorŭ.

„Neue Freie Presse publică textulŭ unei telegrame adresată de d. Stoiloff principelui Alexandru la Kissingen pentru a-lŭ întreba în numele regenței décă primesce sĕ fiă pusŭ ca candidatŭ la tronulŭ Bulgariei, și rĕspunsulŭ telegraficŭ alŭ principelui, care refusă d'a se sluji cu numele sĕu.

O telegramă din Negotinŭ anunță sosirea la Belgradŭ a unui vasŭ rusŭ „Sako“ alŭ companiei de navigațiune Gargani. Vasulŭ este splendidŭ decoratŭ și tóte drapelele suntŭ ridicate în onórea noului cabinetŭ.

O revoltă a isbucnitŭ la 9 Iunie în garnisóna afgană din Herat. Insurgenții erau în numĕrŭ de 500. Au fostŭ 80 morțĭ, din carĭ 50 rebelĭ. Cea mai mare parte din ceilalțĭ insurgențĭ au fostŭ captivațĭ și șefii lorŭ trimișĭ la Cabulŭ. Rusia se póte bucura de cele ce se petrecŭ în Afganistanŭ.

Alegerile pentru dieta ungurésca.

Ni-se scrie din Zarandŭ:

Terorisările esercitate de organele administrative în cerculŭ electoralŭ *Baia de Crișŭ* nu au seamĕnŭ nicĭ chiarŭ în timpuiŭ »Oardalelorŭ«. *Bărbații oneștĭ,* fără nicĭ o vină, *suntŭ arestațĭ*, cu scopŭ de a *intimida poporulŭ*; mai târdiu apoi liberațĭ și alții dețînuțĭ și insuitațĭ. Abusulŭ de oficiu a trecutŭ tóte marginile. Comisiunea electorală a arĕtatŭ cea mai nespusă parțialitate: dela Truția a pretinsŭ legitimarea dreptului de alegĕtorŭ, dér dela Hollaki, nu. S'a anunțatŭ dela începutŭ, că voturile date lui Truția vorŭ fi nulificate. Poftimŭ constituționalismŭ!

S. **Reghinulŭ S.** 17 Iunie 1887

Alegerea deputatului dietalŭ pe perioda de 5 anĭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Reghinului s. s'a sĕvêrșitŭ adĭ, alegêndu-se cu maioritate de voturĭ guvernamentalulŭ contele Dominicŭ Teleki; precum am disŭ în corespondința de erĭ, organele puterii dominante s'au folositŭ de totŭ felulŭ de mijlóce spre a scóte din urnă maioritatea voturilorŭ pentru candidatulŭ sĕu, uneltirile mârșave șĭ-au avutŭ succesulŭ și voia mamelucilorŭ s'a împlinitŭ, și ca de obiceiu după orĭ-ce învingere de soiulŭ acesta a urmatŭ banchetulŭ de bucuriă, întrunindu-se în sala otelului orașului.

Alegĕtorii românĭ din acestŭ cercŭ s'au ținutŭ câtŭ numai s'a pututŭ în reservă, durere însĕ, duchulŭ necuratŭ alŭ ideii de statŭ a bătutŭ nu fără resultatŭ și pe la ușile unorŭ suflete demne de compătimitŭ pe carĭ cu cea mai mare bunăvoință nu potŭ sĕ le lasŭ uitării, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că fiindŭ ómenĭ independențĭ și precum se numescŭ ei înșii: și inteligențĭ, nu sciu ce i-a pututŭ îndemna a-șĭ păta caracterulŭ naționalŭ, cedêndŭ sumuțărilorŭ și amenințărilorŭ contrarilorŭ noștri.

Aceștĭ matadorĭ „patrioticĭ“ suntŭ primarulŭ din Toplița română Ioanŭ Popescu cu frate-sĕu, teologŭ absolutŭ de Sibiiu, carĭ au sedusŭ cu dênșii vre-o 20—30 de oi perdute și întrunindu-i sub flamura d-lui Tisza au întratŭ în orașŭ între strigăte de „éljen!“ de ți-se părea că te afli în Kecskemét orĭ Dobriținŭ; acestŭ »*községi elöljáro*“ dreptŭ dicêndŭ nu se intereséză nicĭ-decâtŭ de interesele națiunei române din acéstă comună, care numĕră peste 5000 locuitorĭ apróре toțĭ românĭ și ómenĭ cu stare bună.

Tot din indemnulŭ „patriotismului“ s'au grăbit la urnă primarii și proprietarii Calini și Lado, și primarulŭ Georgiu Duma, carĭ suntŭ ómenĭ cu stare bună cărora le-ar fi ședutŭ mai bine décă ar fi mâncatŭ acasă mămăliga lorŭ în odihnă, decâtŭ tocana șiovinistică a lui Teleki; asemenea s'au dusŭ la urnă preotulŭ gr. or. din Maiĕréu Ioanŭ Branea și celŭ din Potocŭ, cu numele Brătean, carĭ pentru arginții strălucitorĭ ai lui Tisza șĭ-au vêndutŭ sufletulŭ, care póte mai avea speranță de purgatorŭ, dér acum și aceea șĭ-au perdut-o pentru totdéuna, — și după cum suntŭ informatŭ, lĭ-au promisŭ la ambii »cinstițĭ“ preoțĭ cu crucea în frunte câte 30 de argințĭ din lada lui Trefort, de unde numai aceea se cumpĕră carĭ potŭ dovedi cu documente oficióse, că suntŭ recunoscuțĭ ca bunĭ „hazafi“; după alegere toțĭ aceștĭ demnĭ (?!) urmașĭ de ai lui Traianŭ, pardon ai lui Arpad, s'au grăbitŭ la tocana grătuită, unde se vor oferi din nou a servi și mai departe mamelucilorŭ din Pesta, banchetulŭ va ține până în diorĭ și ar fi de doritŭ că entusiasmulŭ ce va urma după consumarea vinului „patrioticŭ“ sĕ cerce și tăria căpățînelorŭ amintițilorŭ neîncăpățînațĭ. —

Rușinea și blamulŭ va fi asupra lor, onórea și stima asupra Românilorŭ celorŭ ce au fostŭ neclintițĭ și fidelĭ programei comitetului centralŭ din Sibiiu.

Sĕ dicemŭ dér cu toții: scapă-ne Dómne de astfelŭ de lighióne, căcĭ scăpându-ne de ele vomŭ ajunge mai curêndŭ la ținta dorită de întréga națiune și întregulŭ poporŭ românescŭ. *Sentinela.*

Din Sĕcuime, 6 (18) Iunie 1887.

D-le Redactorŭ! Adĭ de diminéță am întêlnitŭ vre-o 5—6 trăsurĭ încărcate cu Ungurĭ amestecațĭ cu Românĭ. Erau alegĕtorĭ din Trei-scaune, carĭ plecau la Iliafalĕu fiindŭ adĭ alegerea de deputatŭ acolo Vĕdêndŭ și preoțĭ de ai noștri printre ei, m'am informatŭ mai de apróре despre aceștĭ ómenĭ vênduțĭ și lĭ-am aflatŭ pătatele nume Indată mĭ-am disŭ: „perirea ta din tine, Române!! Ca sĕ scie lumea face deosebire între adevĕrații Românĭ și între flécurile de Românĭ, care îșĭ vêndŭ nația pentru interese mârșave, vĕ rogŭ sĕ luațĭ notiță în prețuita „Gazetă“ despre ei. Eată-le numele:

1. *Alexe Niagovicĭ* parochŭ la *Intorsura Buzeu*
2. *George Zacharie* invĕțătorŭ la *Intorsura Buzeu*
3. *Ioanŭ Dima* parochŭ la *Sita Buzeu*
4. *Nicolae Rusu* invĕțătorŭ la *Sita Buzeu*
5. *Davidŭ Comanŭ* parochŭ la *Vama Buzeului*
6. *Vasile Bărbatŭ* invĕțătorŭ la *Vama Buzeului*
7. *Rusoiașŭ* din *Sita Buzĕu.*

Póte că vorŭ fi mai luatŭ parte și alte nulĭ naționale dér pe aceștia i-am vĕdutŭ cu ochii. Am avutŭ însĕ o mângăere, vĕdêndŭ că alegĕtorii țĕranĭ au fostŭ mai cu minte ca pretinșii lorŭ conducĕtorĭ, căcĭ n'am vĕdutŭ nicĭ unulŭ dintre aceștia. Intrebațĭ pe păr. Niagovicĭ și pe Păr. Dima, (carĭ suntŭ gazde bune) ce i-a silitŭ de s'au făcutŭ códa Ungurilorŭ? Păr. Dima e unŭ omŭ, care la tóte ocasiunile face paradă cu simțĕmintele sale de bunŭ Românŭ — din gură.

Observŭ că, spre completarea tabloului, se mai află împreună cu cei de susŭ încă unŭ Jidanŭ și unŭ Sasŭ *Mâhnitulŭ.*

Din nordulŭ Transilvaniei, 18 Iunie 1887.

Alegerea deputatului în cerculŭ *Deșiului* s'a făcutŭ erĭ. Nefiindŭ contra-candidatŭ, s'a alesŭ cu aclamațiune guvernamentalulŭ conte Dominic Teleki.

Au fostŭ vre-o 200 alegĕtorĭ numai, dintre notarĭ primarĭ și câțĭva Ungurășenĭ și Sătnireșienĭ, așa că nic cetățenii ungurĭ din Deșiu nu s'au presentŭ la alegere.

Puțină mișcare cu banda pompierilorŭ până înaintea casei orașiului, și acolo Samuil Kremer le-a făcutŭ cunoscută alegerea. — S'a datŭ unŭ banchet, la care au fostŭ 154 inșĭ mai cu sémă amploiațĭ.

Românii cu toții au absentatŭ, atâtŭ inteligența din locŭ și cercŭ, câtŭ și poporulŭ observândŭ strictŭ votulŭ conferinței dela Sibiiu.

Numai singurŭ d. advocatŭ George *Gradoviciu*, celŭ fără principiu, a luatŭ parte la banchetŭ.

A alege din unulŭ nu se póte, aceea e denumire. Nimenea nu se mai entusiasméză de acestŭ absolutismŭ constituționalŭ.

Câțĭva nemeșĭ sdrențuroșĭ se vedeau bețĭ prin piață. *Observatorulŭ.*

SCIRILE DILEI.

Nicolau Bartha, redactoruiŭ lui „Ellenzek“, face în fóia sa unŭ apelŭ, prin care rógă în numele îndurărei pe fișpanulŭ br. Josika din Clușiu, viceșpanulŭ Gyarmathy pe Papp Miklos și pe »capuiŭ, dătătorulŭ de sfatŭ și binevoitorulŭ acestora“ Rosenbergerŭ Bernat, ca sĕ nu persecute pe doi ómenĭ bĕtrânĭ, carĭ cu ocasiunea *alegerilorŭ din Gilău* au votatŭ pentru elŭ. Altmintrelea Barta spune, că ar fi fostŭ mai mulțĭ, carĭ sĕ voteze pentru elŭ, dér a renunțatŭ dela acéstă luptă, de vreme ce vĕduse că de învingere nu este speranță.

—x—

Consulatulŭ austro-ungarŭ din Geneva s'a informatŭ, că multe familii din Austro-Ungaria se adreséză la institute de plasare din Elveția francesă pentru guvernante, pedagóge, doicĭ, etc. și că totodată trimitŭ și spesele de călĕtoriă. Institutele îșĭ socotescŭ spese enorme și din prisosŭ séu nu mai trimitŭ nimicŭ îndĕrĕtŭ, séu fórte puținŭ, fără însĕ ca sĕ îndeplinéscă însărcinarea ce li-se dă. In urma multelorŭ plângerĭ sosite din Ungaria la consulatŭ, acesta face cunoscutŭ, că reîntórcerea banilorŭ pe cale judecătorésca cere multŭ timpŭ și marĭ cheltuele și că amintitele institute sunt necapabile de plată, de aceea familiile sĕ nu se mai adreseze la astfelŭ de institute. Ministrulŭ de interne invită jurisdicțiunile ca sĕ informeze publiculŭ despre acésta.

—x—

In 4 Augustŭ st. n. se va ține în comuna *Bucium adunarea generală a despărțĕmêntului alŭ XI alŭ Associațiunei* și totŭ atuncĭ va fi în acelașŭ locŭ și *adunarea generală a „Reuniunei femeilorŭ române selagiene“.* Din partea Despărțĕmêntului se vorŭ împărți cu acea ocasiune premiile pentru unŭ economŭ începĕtorŭ și pentru învĕțătorii carĭ s'au distinsŭ în anulŭ scolasticŭ trecutŭ. Séra se va ține concertŭ și balŭ cu tombolă.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă și comerciu a concesŭ, ca *tîrgulŭ de țéră din Biserica-Albă* sĕ se țină în anulŭ acesta în 23 Iunie și nu ca de obiceiu în 20 Iunie.

—x—

Camera advocațială din Aradŭ face cunoscutŭ, că fostulŭ advocatŭ din Radna, *Andor Palyay*, care fŭ tot deodată și curatorŭ alŭ cancelariei reposatului Iónŭ Erczy, încetândŭ și dênsulŭ din viéță, a fostŭ stersŭ din lista camerei, denumindu-se de curatorŭ pentru cancelariile ambilorŭ advocațĭ d-lŭ dr. Ioanŭ Popŭ, advocatŭ în Radna.

—x—

In *polemica* ce s'a născutŭ între Neculae Bartha, redactorulŭ lui „Ellenzek“ și între candidatulŭ partidei liberale din Aitonu mare (N. Ajta), Al. Benedek, acesta din urmă declară în „Kolozsvar“ că se află în posesiunea unei scrisorĭ, în care Bartha ilŭ sfătuiesce sĕ pășéscă ca candidatŭ alŭ stângei estreme contra lui Mikszath în Iliefălenĭ, fiindŭ că acolo cu 4000 fl. și cu sprijinulŭ lui Bartha și Ugron Gavril póte ușorŭ isbuti. — »Patrioții“ începŭ a se demasca.

—x—

In *Aradŭ* esamenele publice la seminariulŭ diecesanŭ gr. or. pentru anulŭ scolarŭ curentŭ se vorŭ ține în dilele din 20 până 26 Iuniu n. când se va încheia anulŭ scolasticŭ și se vorŭ ceti clasificațiunile. In 27 Iuniu se vorŭ ține esamenele cu preparandistele.

—x—

Generalŭ *Toma de Gecz*, comandantulŭ brigadei de infanteriă 32 din Sibiiu și fostŭ comandantŭ alŭ reg. 31 de inf., a fostŭ pensionatŭ conferindu-i-se totodată caracterulŭ de loc. feldmareșalŭ *ad honores*, ér colonelulŭ br. *Felix Pach*, comandantulŭ regimentului de dragonĭ nr. 13, a fostŭ numitŭ comandantŭ alŭ brigadei de infanteriă nr. 32.

—x—

Tribunalulŭ din Clușiu a condamnatŭ pentru *delictulŭ de duelŭ* pe studentulŭ în dreptŭ Iosef Szentivanyi la două sĕptĕmânĭ arestŭ, pe studentulŭ în medicină Iosef Farkas la o sĕptĕmână arestŭ și pe amêndoi la plătirea cheltuelilorŭ de judecată.

—x—

După cum comunică „Arad es Wideke“, în comuna *Șiria* a comisŭ Lad. Szabo, chelarulŭ proprietarului Lad. Bohus, unŭ *atentatŭ la viéța* visitiului Ioh. Kellner și a soției acestuia, împușcândŭ cu revolverulŭ două glónțe asupra lorŭ. Kellner fŭ lovitŭ la brațulŭ stângŭ, ér soția lui în peptŭ. Dela 9 Iunie când s'a comisŭ faptulŭ și până adĭ înzadarŭ se adreséďă rănitulŭ Kellner către autoritățile din Șiria spre a pedepsi pe celŭ vinovatŭ. Kelner a făcutŭ acum arĕtare procurorului din Aradŭ.

Ave Caesar!

Cuvêntŭ sincerŭ adresatŭ de »Ellenzek« dela 18 Iuniu n., în culmea indignațiunei sale din causa resultatului alegerilorŭ lui Coloman Tisza:

„Grațióse Dómne!“

„Două din trei părțĭ ale Ungariei stau la piciórele „Tale«. Pe acestea poțĭ érășĭ cincĭ anĭ de dile sĕ le lovescĭ cu piciorulŭ, sĕ le scuipĭ.... Fii glorificatŭ! Ințeleptŭ eștĭ, dreptŭ eștĭ, sântŭ eștĭ. Nicĭ unŭ profetŭ nu póte sĕ fiă afară de „Tine“. Mânile „Tale“ suntŭ de oțĕlŭ, inima „Ta“ este simțitóre, sufletulŭ „Tĕu« este tare, principiulŭ „Tĕu“ strălucesce de spiritŭ. De sigurŭ acésta așa este, căcĭ altmintrelea nu s'ar pleca națiunea înaintea „Ta.“

„Așa trebue sĕ fiă, că »provedința“ »Te-a“ trimisŭ pe „Tine“ în mânile austriacului, „Te-a“ trimisŭ pe grumazii nostri. Așa trebue sĕ fiă, că „dumnedeu“ șĭ-a întorsŭ fața dela noi, sĕ desfătéză în Austria și pe noi ne-a provĕdutŭ cu »Tine“, oh Lonovics! O națiune, ce trage în agonia morții, s'a proșternutŭ la piciórele „Tale“, mare Dómne, și înălțându-șĭ spre „Tine“ ochii sĕi lipsițĭ de lumină, îndreptându-șĭ asupra „Ta“ brațulŭ tremurătorŭ îțĭ geme între chinurĭ dicêndŭ: „Ave Caesar, morituri te salutant!«

»Tu“ eștĭ atotputernicŭ, milostive Dómne! Dela „Tine« depindŭ sése-decĭ de mii servitorĭ de statŭ, comitatensĭ, orășenescĭ și comunalĭ: fișpanii și móșele, viceșpanii și bărbierii, primarii orășenescĭ și păzitorii de cânĭ, directorii financiarĭ și gâdii — fiăcare din ei are tată, frate, cumnatŭ, copilŭ și alte cuscrimĭ, — fiăcare este câte o căpușă (de oi) în ugerulŭ patriei.... cum nu ai fi »Tu« atotputernicŭ! Fiăcare busunarŭ alŭ fracului »Tĕu“ este plinŭ cu decorațiunĭ, piei de cânĭ se află în pulpitele mesei »Tale“; cămătarului îi dai carte de nobilime și prin acésta l'ai înălțatŭ spre »Tine“; nătângilorŭ le spêndurĭ câte-o cruce după gâtŭ; pe mâncăcioșĭ îi chemĭ la masa așternută a Țĕrei, răpitorilorŭ le dai icĭ arendă, colo oficiolatŭ de dare, icĭ procuratură,

colo consiliatură... cum nu ai fi »Tu« atotputernicŭ, când ţéra băjbăe de cămătarĭ, lipiturĭ, flămânḑĭ şi răpitorĭ.

»Din miseria nóstră îţĭ storcĭ putere, din imoralitate îţĭ câştigĭ tăriă şi din dejosirĭ secerĭ victorii. Intrégă domnirea „Ta“ este stratulŭ ruinei publice, precum gunoiulŭ este stratŭ pentru plante. Virtutea bărbătéscă, ţinerea cuvêntului, nobilulŭ curagiu, sinceritatea, convicţiunea bravă, credeulŭ politicŭ deja nu mai au valóre. Când alegemŭ, nu întrebămŭ că ce este bine pen tru publicŭ, ci că ce este bine pentru singuraticĭ? Mărturisirea credinţei este înlocuită cu valórea banilorŭ, minciuna tocmai aşa este de cinstită ca şi adevĕrulŭ...

„Mare Dómne! Totŭ ce este, opera „Ta“ este, »Tu« ai prefăcutŭ patria nóstră într'unŭ staulŭ de îngrăşatŭ; „Tu“ ai plantatŭ servilismulŭ în naţiunea nóstră; administraţiunea de partidă „Tu“ o-ai împatriatŭ; dările „Tu“ le ai urcatŭ; datoriele statului „Tu“ le-ai sporitŭ; bunurile erariale „Tu“ le-ai înstrăinatŭ...; „Tu“ ai făcutŭ din şcolĭ garnisóne de corteşĭ...

Fii binecuvêntatŭ în aurora nouei tale victorii, oh mare Dómne! A „Ta“ este ţéra, a „Ta“ este puterea, a „Ta“ este mărirea! O naţiune ruinată în avere şi moralitate stă la piciórele „Tale“. Poţĭ sĕ-i dai cu piciorulŭ, poţĭ s'o calcĭ, poţĭ s'o scuipĭ.. Ave Căsarĭ“.

Influinţa şi resultatele culturei maghiare.

„Neues Pester Journal“ ne comunică din Fiume următórea întêmplare, caracteristică pentru influinţa şi resultatele culturei maghiare:

In Fiume s'a întêmplatŭ Dumineca trecută unŭ cumplitŭ scandalŭ de stradă. Profesorulŭ maghiarŭ Zoltán Szigyártó, a căruĭ soţiă a publicatŭ în „Fövárosi Lapok“ foiletóne din Fiume sub anonimulŭ „Szanday Zénó“, a fostŭ atacatŭ de către o mulţime de ómenĭ înaintea cafenelei „Europe“ şi bătutŭ rĕu. Are sĕ se mulţăméscă poliţiei, carea a intervenitŭ imediatŭ, că „profesorulŭ“ nu a fostŭ masacratŭ. Scandalulŭ s'a născutŭ din pricina unei scrisorĭ din Fiume publicată în „Fővárosi Lapok“ cu iscălitura „Sz. Z.“, care cuprindea espresiunĭ nedrepte şi triviale la adresa femeilorŭ din Fiume. Fóia maghiară din Fiume a datŭ espresiune nemulţumirii sale cu acea scrisóre, ḑicêndŭ, că prin publicarea unorŭ astfelŭ de neadevĕrurĭ buna înţelegere între Ungaria şi Fiume s'arŭ strica multŭ; fóia italiană din Fiume „Rivista di Fiume« publicase însĕ o traducere italiană a articolului, care a produsŭ apoi o mare măhnire în contra autorului. In curêndŭ s'a aflatŭ, că sub numele anonimŭ »Sz. Z“ stă ascunsă soţia „profesorului“ Zoltán Szigyártó, şi Dumineca trecută, când acesta făcŭ o preumblare pe corso, a fostŭ primitŭ de către nisce tinerĭ cu şuerăturĭ. Szigyártó îşĭ ridică pĕlăria ca în batjocură, ér tinerii iritaţĭ îlŭ urmăriră. Numĕrulŭ celorŭ indignaţĭ cresceа mereu, şi în sfîrşitŭ mulţimea ajunse pe Szigyártó şi începură a-lŭ bate. Atitudinea atacatorilorŭ devenia totŭ mai ameninţătóre şi se putea întêmpla o nenorocire, décă nu ar fi intervenitŭ poliţia în frunte cu comisarulŭ Pollessi, care apoi scăpă pe Szigyártó şi pe fratele lui din acea situaţiă neplăcută. Pollessi îi duse mai ântêiu la poliţie, ér de aicĭ cu trăsura în locuinţa lorŭ dându-le sfatulŭ ca sĕ părăséscă oraşulŭ împreună cu soţia şi familia lui, décă se póte încă în séra aceea. Szigyártó ascultă şi încă în ḑiua aceea împlini sfatulŭ primitŭ.

Dela adunarea generală a „Reuniunei învĕţătorilorŭ rom. gr. c. din jurulŭ Gherlei.“

Borşa clujiană, Iuniu 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! Ḑilele de bucuriă suntŭ pentru poporulŭ românŭ — precum bine scii — fórte rarĭ mai alesŭ acum, când la legiunulŭ de neajunsurĭ materiale, de împilărĭ fără socotélă şi consciinţă din partea celorŭ mai multe organe administrative ale guvernului năpădesce peste capetele sale şi furia clementelorŭ. Ei, dér sĕ nu-mĭ turburŭ buna disposiţiă de astăḑĭ cu reflexiunĭ de natură îngrijitóre! Nu, astăḑĭ fiindŭ martorŭ şi părtaşŭ la sĕrbătóre rară poporală, vréu sĕ ţĭ scriu despre cele vĕḑute şi petrecute acĭ unŭ scurtŭ raportŭ sub impresiunea celorŭ mai vii sentimente de veseliă şi mulţumire sufletéscă.

Erĭ poporulŭ românŭ din Borşa Cluşiului a avutŭ o rară ḑi de bucuriă, câşiunată prin ţinerea adunărei generale a reuniunei învĕţătoresci pomenite. Pentru publiculŭ cetitorŭ va fi interesantŭ a afla, că acéstă comună neaoşŭ românéscă este una dintre cele mai impopulate şi mai frumóse comune românescĭ din părţile acestea. Situată pe unŭ locŭ fertilŭ, de totŭ frumosŭ şi romanticŭ, face încă din depărtare asupra călătorului străinŭ o impresiune fórte plăcută. Este împopulată cu 1500—1600 suflete Românĭ curaţĭ. Bărbaţĭ mai multŭ înalţĭ decâtŭ de statură mijlocià, cu stare şi curatŭ îmbrăcaţĭ, bine ţinuţĭ, rumenĭ la faţă, cu cóme pletóse, cu ochĭ agerĭ scînteitorĭ, cu nasulŭ celŭ clasicŭ romanŭ de vulturŭ, trezĭ la minte, bunĭ la inimă, harnicĭ, muncitorĭ şi cruţătorĭ. Femei, fete şi copile una ca una curate, mândre şi frumóse, séu cum ḑice Românulŭ; sĕ mai ai doi ochĭ sĕ te uiţĭ la ele! Portulŭ celŭ curatŭ, deşi nu chiar românescŭ, e întregŭ făcutŭ de mâna cea măestră a femeii române, statura cea firéscă negenată a acestui poporŭ, ce dovedesce o consciinţă viiă morală, o independinţă în cugetare, simţire şi în lucrare, insuflă privitorului respectŭ, făcêndu-lŭ totodată sĕ se afle în mijloculŭ lui ca şi acasă, între cei mai bunĭ pietinĭ ai sĕi. Spre a întregi tabloulŭ, aci numai fórte slabŭ schiţatŭ, adaugŭ, că acestŭ bravŭ poporŭ are în frunte nisce conducĕtorĭ vrednicĭ de acestŭ nume: protopopulŭ şi parochulŭ d-lŭ Al. Lemenyi şi d. învĕţătorŭ E. Bărbosŭ precum de multŭ am auḑitŭ dér acuma m'am convinsŭ — suntŭ la înălţimea chiămărei lorŭ de luminătorĭ şi educătorĭ. — Acésta se vede şi din următórele:

Adunarea generală s'a ţinutŭ în scóla română după sĕvêrşirea s. liturghii, la care a pontificatŭ d-lŭ presidentŭ, alŭ comitetului administrativŭ M. Şerbanŭ, canonicŭ şi vechiu inspectorŭ de scóle. Au participatŭ, pe lângă întregŭ comitetulŭ constătătorŭ din toţĭ profesorii dela scólele românescĭ din Gherla, preste 60 membrii ordinarĭ, unŭ numĕrŭ acesta prea frumosŭ, considerândŭ timpulŭ ploiosŭ şi depărtarea cea mare de părţile nordice (Lăpuşurile, Vadulŭ, Cristurulŭ). Singurŭ districtulŭ Lăpuşului ung. n'a fostŭ representatŭ prin nicĭ unŭ membru. — Clerulŭ a fostŭ representatŭ numai prin d-lŭ protopopŭ alŭ Logiardului P. Popŭ şi prin doi preoţĭ din vecinĕtate, ér ceea ce a ridicatŭ prestigiulŭ adunărei a fostŭ mulţimea inmensă de poporŭ din locŭ.

Din raportulŭ generalŭ dedusŭ şi lucratŭ cu multă sirguinţă prin d-lŭ secretarŭ prof. Hodoreanu am înţelesŭ cu bucuriă, că anulŭ acesta a fostŭ celŭ mai mănosŭ în activitatea subreuniunilorŭ aparţinĕtóre, pentru că din 13 subreuniunĭ s'au ţinutŭ adunările de tómnă şi primăvéră în 9, numai câte una în 3, excelândŭ prin interesŭ şi activitate subreuniunea Betleanului. Singurŭ d-lŭ Ghelner dela Vadŭ n'am auḑitŭ sĕ fi datŭ nicĭ baremŭ unŭ semnŭ de activitate în acéstă direcţiune — în întregŭ anulŭ, semnŭ că grijea luméscă a înfundatŭ afacerile învĕţătorescĭ în bârlógele şi seculariele pădurĭ de pe la Valea Groşilorŭ!

S'au cetitŭ două conferinţe fórte folositóre pentru poporulŭ ţĕranŭ, anume: „Cum s'ar puté introduce mai cu folosŭ stupăritulŭ la Românĭ?« Compusă şi cetită prin zelosulŭ învĕţ. din Dindeleagŭ, d. I. Cupşia, şi a doua despre „Insemnătatea gunoiului în agricultură“ unŭ tractatŭ escelentŭ alŭ veteranului şi gloriosului prefectŭ dela Cricău, aflatŭ în unŭ călindarŭ şi anume alesŭ de presidiu spre scopulŭ acesta, fiindŭ poporulŭ din Borşa — unŭ poporŭ *per excelentiam* agricultorŭ.

Dintre conclusele adunărei de faţă amintescŭ a) învĕţătorii de pe teritorulŭ reuniunei vorŭ ţiné în feriile acestea scolastice în Gherla unŭ cursŭ de industria şi de aurăritŭ sub conducerea veteranului învĕţătorŭ de acolo Boeriu, cu care ocasiune sĕ se instrueze şi în conóscerea notelorŭ prin unŭ magistru de musică de acolo. b) Pentru îndemnarea membrilorŭ ordinarĭ la cetire şi perfecţionare s'a hotărîtŭ premiu de 1 galbenŭ împĕrătescŭ pentru cea mai bună disertaţiune statorită la timpulŭ sĕu prin comitetulŭ administrativŭ din sfera sciinţelorŭ pedagogico-didactice. c) Adunarea gen. din anulŭ următorŭ se va ţiné în Valea Groşilorŭ pentru treḑirea din somnŭ a celorŭ chemaţĭ. (Va urma.)

Incendiulŭ dela Botoşanĭ.

Regele României, îndată ce a aflatŭ despre catastrofa din Botoşanĭ, a adresatŭ din castelulŭ Peleşŭ primarului oraşului Botoşanĭ, Hasnaşŭ, următórea telegramă:

Flacările mistuitóre, ce pustiiră o parte din oraşulŭ Botoşanĭ au pricinuitŭ grozave nenorocirĭ ce s'au resfrântŭ asupra inimei Reginei şi a Mea. Orĭ ce suferinţă a unei părţĭ a României este suferinţa Nóstră şi de acea Mĕ grăbescŭ a trimite de o cam dată suma de ḑece mii lei, spre a căta sĕ daţĭ întâiele ajutóre celorŭ mai isbiţĭ de lipsă. Mângâinţĭ şi îmbărbătaţĭ pe cei arşĭ de focŭ, asigurându-i, că subscripţii publice, în fruntea cărora se va pune Regina şi Eu, vorŭ fi organisate grabnicŭ în tótă ţéra, şi că Românii, carĭ au sciutŭ sĕ fiă miloşĭ când în alte state s'au întêmplatŭ asemenea catastrofe, vorŭ sci sĕ şĭ facă datoria şi către compatrioţii lorŭ.

A da pentru Botoşanĭ şi a rădica pe cei loviţĭ de o sórtă cumplită, este a ne cinsti pe noi înşine, este a ne ridica sentimentele la înălţimea grelei încercărĭ căḑute pe unulŭ din cele mai de căpetenie oraşe ale scumpei nóstre Românii. *Carolŭ.*

D. Gachetŭ, însărcinatulŭ de afacerĭ alŭ republicei francese, îndată ce a sositŭ scirea nenorocirii dela Botoşanĭ, a adresatŭ d-lui G. Gr. Cantacuzino, preşedintele comitetului constituitŭ pentru venirea în ajutorulŭ victimelorŭ dela Opera Comică, o scrisóre prin care, arătândŭ simpatiile şi mulţumirile francese pentru România, îlŭ rógă sĕ priméscă îndĕrĕtŭ suma strînsă pentru nenorociţii din Parisŭ, spre a se întrebuinţa la alinarea durerilorŭ şi suferinţelorŭ mai multe dela Botoşanĭ. Tot odată a mai alăturatŭ şi d-sa 200 francĭ.

Insciinţare. Cursulŭ de industriă de casă în opidulŭ Coşiocna merge cu tótă diliginţa sub conducerea Domnului Simeonŭ Vĕrfu, învĕţătorŭ în locŭ; aşa până în presinte facerea a totŭ soiulŭ de coife din speteze şi rechiţele s'a propusŭ, şi e sperare că toţĭ participanţii îşĭ vorŭ însuşi-o deplinŭ; din 21 a lunei curente vomŭ începe aurăritulŭ şi coloritulŭ, se va propune şi împletitura pălărielorŭ de paiă şi pipirigŭ, pentru ca sĕ ne ajungă timpulŭ, printre întreruperea aurăritului.

Georgiu Tătaru, participantŭ.

TELEGRAME PART. ALE „GAZ. TRANS“.

BRADŬ, 18 Iunie.*) — Truţa căpĕtă 810, Hollaki 895 voturĭ. Procedura alegerei întrégă fù ilegală. Preşedintele Imecs dete cursŭ liberŭ celorŭ mai flagrante abusurĭ în favórea lui Hollaki. Comune întregĭ cu forţa armelorŭ fură împedecate dela votare. Indignaţiunea este generală. Hollaki nu se póte mândri cu mandatulŭ.

CARANSEBEŞŬ, 20 Iunie— Generalulŭ Tr. Doda fù realesŭ cu aclamaţiă. Însufleţire extraordinară, participare imposantă. Ca la cincĭ mii de alegĕtorĭ au fostŭ presenţĭ. După alegere profesorulŭ Dragalina salută pe deputat cu o cuvêntare plină de entusiasmŭ, éră deputatulŭ respunse între aplause nespuse.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PEŞTA, 20 Iunie. — Resultatulŭ alegerilorŭ până acum: 232 liberalĭ, 39 oposiţionalĭ moderaţĭ, 62 independenţĭ, 10 antisemiţĭ, 9 Sasĭ, 5 balotage.

DUNASZERDAHELY, 20 Iunie. — Carti-erulŭ jidovescŭ a fostŭ incendiatŭ din trei părţĭ; 64 de edificii suntŭ în flacărĭ. S'au recviratŭ militarĭ din Pojunŭ.

TERESIOPOLŬ, 20 Iunie. — Intre aderenţii lui Mukits şi ai lui Horvath a fostŭ o încăerare. S'au bătutŭ cu petri şi cu furcóie de ferŭ. Suntŭ 20—30 răniţĭ.

PAKS, 20 Iunie. — Dintre peregrinii căḑuţĭ în Dunăre au fostŭ mântuiţĭ 127, s'au scosŭ 101 cadavre, 87 suntŭ încă dispăruţĭ.

† **Irimie Eremia Popa**, unulŭ dintre neguţătorii şi economii românĭ cei mai vrednicĭ din Săcele, a încetatŭ din viaţă Duminecă la ora 1 diminéţă. Elŭ s'a născutŭ la 16 Februarie 1798, prin urmare a împlinitŭ vérsta de 90 de anĭ, de care numai puţinĭ muritorĭ se potŭ bucura. Bĕtrânulŭ Irimie s'a distinsŭ nu numai prin hărnicià, labóre onestă şi pietate, ci şi prin multele binefacerĭ, ce le săvêrşia în comuna sa după ḑisa evangeliei, că „sĕ nu scie stânga ce face drépta.« Elŭ a fostŭ unŭ părinte în adevĕratulŭ înţelesŭ alŭ cuvêntului, unŭ tată de familià a căruia viaţă şi fapte potŭ servi de modelŭ. Pe fii sĕi Iuonŭ, George, Irimie, Alexi şi Dumitru şi pe fiicele sale: Maria, Ana, Reveica, Stanca şi Marina i-a crescutŭ tata Irimie cu multă îngrijire şi toţĭ suntŭ aḑĭ în bună stare şi trăiescŭ în cele mai bune condiţiunĭ în România, încunjuraţĭ de numĕróse familiĭ. Când s'adunau împrejurulŭ bĕtrânului capŭ alŭ familiei, acesta sta în mijloculŭ lorŭ ca unŭ adevĕratŭ patriarchŭ. Acuma éraşĭ au alergatŭ, dér cuprinşĭ de tristeţe şi de durere, cu toţii din marĭ depărtărĭ, ca sĕ dea ultimulŭ tributŭ de iubire meritatului lorŭ părinte şi moşŭ, a cărui osĕminte se vorŭ înmormênta Marţĭ la ora 1 d. a. în Bacifăleulŭ Săcelelorŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria neuitată!

DIVERSE.

Unŭ tunŭ d'unŭ secolŭ. — In sĕpăturile ce se facŭ la basenulŭ din portulŭ Brăila s'a găsitŭ în pămêntŭ, la o adâncime de 5 metri, unŭ tunŭ de bronsŭ de o lungime cam de unŭ metru şi jumĕtate şi de o greutate de 195 klg., elŭ este gravatŭ de numĕróse inscripţiunĭ turcescĭ. S'au luatŭ mĕsurĭ de prefectŭ ca tunulŭ sĕ fiă transportatŭ la Bucurescĭ.

O catastrofă îngrozitóre. — Din Taşkend se telegrafiază: Până la 2 c. s'au scosŭ 960 cadavre de sub ruinele oraşului Vernyi, distrusŭ de unŭ cutremurŭ de pămêntŭ. Numĕrulŭ ómenilorŭ pieriţĭ se evaluéză la 6000 séu chiar 8000, căcĭ din 30,000 locuitorĭ ai oraşului lipsesce până acum a treia parte. Peste totŭ s'au surpatŭ 3260 case. Din acestea 2000 case au fostŭ ḑidite de piatră. S'au mai surpatŭ: 6 bisericĭ rusescĭ; 2 mosche turcescĭ şi unŭ templu israelitŭ. Din fericire nu se aflua ómenĭ în aceste clădirĭ în timpulŭ cutremurului.

*) Primită Sâmbătă séra după órele 9, deşi din Bradŭ a fostŭ dată la 2 óre după améḑĭ. — Red.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 90
Rentă de hârtiă 5%	88.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurĭ rurale ungare	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 75
Renta de hârtiă austriacă	81.40
Renta de arg. austr.	82.45
Renta de aurŭ austr.	112 70
Losurile din 1860	136.90
Acţiunile băncei austro-ungare	886 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 20
Londra 10 Livres sterlinge	126.60

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 4 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94½	95¼
» convert. (6%)	88—	88½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	106½	107¼
» „ „ (5%)	90½	92¼
» » urban (7%)	104—	104½
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	88—	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	15.00
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 18 Iuniu st. n. 1887

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8 68
Argint romănesc	»	8.60	»	8.64
Napoleon-d'orĭ	»	9.98	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5.90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

TARIFA

anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	–	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5 59	—
Homorodŭ	9.29	—	6.49	—
Haşfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11.34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Cluşiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	--	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10.47
Venţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6 33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	.
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	--
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	--
Cluşiu (	—	10.31	—	6.38	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Biaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mică	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9·06	—	—	—	9 02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	--
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.48	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ